Sygn. akt I C 1632/20

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2021 roku

Sąd Rejonowy w Kłodzku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Eliza Skotnicka

Protokolant: Anna Ludwiniak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2021 roku w Kłodzku

sprawy z powództwa (...) z siedzibą w D.

przeciwko (...) S.A. z siedzibą w W.

o zapłatę 2 473 zł

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz strony powodowej (...) z siedzibą w D. kwotę 2 473,00 (dwa tysiące czterysta siedemdziesiąt trzy 00/100) zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 14 października 2019 roku do dnia zapłaty;

II. dalej idące powództwo w części dotyczącej odsetek oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz strony powodowej 1117 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...)w D., N. domagała się zasądzenia od strony pozwanej kwoty 2473 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od 11 października 2019r. oraz kosztami procesu, w uzasadnieniu pozwu wskazując, że 10 września 2019 r. strona powodowa nabyła od G. N. wierzytelności przysługujące zbywcy wobec strony pozwanej w związku z wynajęciem pojazdu zastępczego po szkodzie komunikacyjnej z 26 czerwca 2019r., w wyniku której uszkodzeniu uległ samochód marki (...) o nr rej. (...). Pozwany ubezpieczyciel udzielał sprawcy szkody ochrony ubezpieczeniowej w ramach obowiązkowego ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Poszkodowany w związku ze szkodą w jego pojeździe zmuszony był korzystać z wynajętego od powodowej spółki pojazdu zastępczego marki B. (...) od 24 lipca 2019r. do 5 sierpnia 2019r. łącznie przez okres 13 dni. Stawka czynszu wynosiła 340 zł netto. 10 września 2019r. strona powodowa wystawiła poszkodowanemu fakturę na kwotę 5378,80 zł brutto, jednakże powodowa spółka zdecydowała się ograniczyć swojej roszczenie do kwoty 3272,50 zł brutto, która obejmuje wyłącznie 11 dni wynajmu po stawce czynszu w wysokości 250 zł netto za dobę (+19%VAT). Decyzjami z 13 i 17 września 2019r. (...) S.A. – które likwidowało szkodę w ramach usługi bezpośredniej likwidacji szkody ((...)), przyznało tytułem refundacji kosztów wynajmu pojazdu zastępczego odszkodowanie w wysokości 799,50 zł brutto. (...) S.A. uznało jedynie za zasadne 5 dni czasu trwania najmu oraz stawkę czynszu do kwoty 130 zł netto (+23% VAT), twierdząc przy tym, że była to stawka, po której ubezpieczyciel mógł zorganizować pojazd zastępczy poszkodowanemu. Na żądanie pozwu składa się kwota 2473 zł, stanowiąca różnicę pomiędzy częścią kwoty wynikającej z faktury tj. kwotą 3272,50 zł brutto a wypłaconą dotychczas przez pozwanego 799,50 zł brutto.

Strona pozwana (...) S.A. z siedzibą w W. w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Strona pozwana przyznała, że jest odpowiedzialna za skutki zdarzenia z 26 czerwca 2019r. oraz, że likwidator szkody (...) S.A. przyznało powodowi

odszkodowanie w wysokości 799,50 zł, uznając 5 dni po stawce 130 zł. Pozwana zakwestionowała wysokość stawki najmu oraz czas jego trwania. Zdaniem pozwanej, szkoda została w pełni naprawiona przez wypłatę należnego odszkodowania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

G. N. jest właścicielem samochodu marki B. (...) o nr rej. (...), którego użytkownikiem jest P. M.. G. N. mieszka i pracuje w N.. P. M. korzysta z samochodu poszkodowanego, gdyż w K. mieszka matka poszkodowanego, której P. M. pomaga, wozi ją do lekarzy i robi jej zakupy. P. M. 26 czerwca 2019 r. uczestniczył w kolizji drogowej, w której uszkodzeniu uległ jego samochód G. N.. Sprawca szkody posiadał ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnoprawnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej. P. M. posiadał wszelkie upoważnienia od G. N. do reprezentowania go w sprawie likwidacji szkody w pojeździe.

Okoliczności bezsporne.

P. M. 28 czerwca2019r. zgłosił szkodę do (...) S.A., która w ramach usługi bezpośredniej likwidacji szkody przeprowadziła likwidację szkody w pojeździe G. N. w związku ze szkodą komunikacyjną z dnia 26 czerwca 2019r. Szkoda miała być likwidowana bezgotówkowo, przy czym P. M. uzgodnił w (...) serwisie (...) – firmie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. Oddział we W., że naprawa pojazdu odbędzie się w warsztacie tego we W. przy ul. (...), a nadto, że w razie potrzeby na miejscu naprawy zostanie zorganizowany i podstawiony dla poszkodowanego pojazd zastępczy. Poszkodowany K. N. 19 lipca 2019r. udzielił firmie (...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. pełnomocnictwa do reprezentowania go przed ubezpieczycielem w sprawie likwidacji szkody w pojeździe z 26 czerwca 2019r.

(...) Sp. z o.o. z siedzibą we W. pismem z 22 lipca 2019r. wysłanym drogą mailową do strony pozwanej poinformował ubezpieczyciela między innymi o tym, że pojazd będzie naprawiany od 23 lipca 2019r. w (...) serwisie (...) przy ul. (...) oraz, że na czas naprawy będzie mu potrzebny pojazd zastępczy. W piśmie tym zwrócono się do ubezpieczyciela z prośbą o wskazanie kontaktów do wypożyczali, z którymi współpracuje (...) S.A. w zakresie wynajmu pojazdu zastępczego w ramach likwidacji szkody z OC.

(...) S.A. w piśmie z 12 sierpnia 2019r. wysłanym również pocztą elektroniczną do pełnomocnika poszkodowanego wskazała na możliwość organizacji najmu pojazdu zastępczego. W piśmie tym wskazano też stawki czynszu najmu obowiązujące w P..

P. M. zgodnie z ustalony wcześniej terminem odstawił uszkodzony pojazd do naprawy w (...) serwisie (...) przy ul. (...) w dniu 24 lipca 2019r.

Poszkodowany G. N. reprezentowany przez pełnomocnika P. M. zawarł ze stroną powodową umowę najmu samochodu marki B. (...) o nr rej. (...). Zgodnie z umową stawka za jedną dobę wynosiła 340 zł netto, koszt podstawienia pojazdu 50 zł netto, koszt odbioru pojazdu 50 zł. Zgodnie z umową najemca zobowiązany był powiadomić pracownika wypożyczalni co najmniej 24 godziny wcześniej przed planowanym końcem naprawy swojego samochodu o dacie, godzinie i miejscu odbioru pojazdu.

Naprawa pojazdu poszkodowanego trwała od 24 lipca 2019r. do 5 sierpnia 2019r. , w tym czasie:

1. 24 lipca 2019r. – przyjęcie samochodu do serwisu w godzinach popołudniowych;

2. 27 lipca 2019r. – zgłoszenie dodatkowych uszkodzeń – rozszerzenie zakresu naprawy z propozycją nowego kosztorysu;

3. 25 lipca 2019r. zamówienie części;

4. 26 lipca 2019r. otrzymanie części wynikających z kosztorysu;

5. 27 lipca 2019r. rozpoczęcie naprawy;

6. 30 lipca 2019r. – 1 sierpnia 2019 r. – dni wolne od pracy;

7. 2 sierpnia 2019r. – kontynuacja naprawy;

8. 4 sierpnia 2019r. – prace kontrolne i diagnostyczne;

9. 5 sierpnia 2019r. – zakończenie naprawy i wydanie pojazdu klientowi.

Strona powodowa 10 września 2019 r. wystawił fakturę VAT nr (...) na kwotę 5378,80 zł brutto, w tym:

- za najem samochodu marki B. (...) przez 13 w okresie od 24 lipca 2019r. do 5 sierpnia 2019r. za cenę 340 zł netto za dobę, razem netto 4420,00 zł netto,

- usługa podstawienia i odbioru pojazdu za cenę 100 zł netto

Razem netto 4520 zł

- podatek VAT 19% 858,80 zł.

Strona powodowa zawarła z poszkodowanym 10 września 2019r. umowę przelewu wierzytelności, na mocy której poszkodowany przelał na powoda wierzytelności przysługujące cedentowi od (...) S.A. z/s w W. wynikające z umowy najmu samochodu zastępczego w związku ze szkodą z 26 czerwca 2019r.

Strona pozwana pokryła koszty najmu samochodu zastępczego w wysokości 799,50 zł brutto. Pozwana uznała okres najmu 5 dni i dokonała weryfikacji stawki dobowej czynszu najmu na kwotę 130 zł netto za dzień najmu.

Dowód:

- zeznania świadka G. N. k. 97;

- zeznania świadka P. M. k. 113;

- umowa najmu pojazdu wraz z oświadczeniem poszkodowanego k. 15 - 17;

- pełnomocnictwo udzielone przez G. N. P. M. k. 14;

- Faktura (...) k. 13v;

-umowa przelewu wierzytelności k. 12 – 13;

- decyzja z 17 września 2019r. k. 20 – 21;

- oświadczenie poszkodowanego k. 22;

- pismo z 22 lipca 2019r. wysłane drogą elektroniczną do strony pozwanej, odpowiedź strony pozwanej na to pismo z 12 sierpnia 2019r. k. 26 i 27;

- pismo pełnomocnika poszkodowanego skierowane do (...) S.A. w sprawie spóźnionej odpowiedzi ubezpieczyciela w sprawie najmu k. 23;

- arkusz naprawy k. 32.

Strona powodowa pismem z 23 listopada 2019r., wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 4579,30 zł wynikającej z faktury, pomniejszonej o wypłacone wcześniej 799,50 zł. Pozwana w odpowiedzi na wezwanie decyzją z 8 grudnia 2020r., odmówiła wypłaty odszkodowania w dalszym zakresie.

Dowód:

- ostateczne wezwanie do zapłaty k. 33;

- decyzja z 8 grudnia 2020r. k. 35 – 36.

W tak ustalonym stanie faktyczny Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jako zasadne podlegało uwzględnieniu w całości.

Według art. 822 § 1 k.c., powstanie obowiązku zapłaty przez zakład ubezpieczeń (ubezpieczyciela) odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakłada powstanie odpowiedzialności ubezpieczonego, czyli samego ubezpieczającego lub osoby, na której rzecz ubezpieczający zawarł umowę ubezpieczenia, za szkody wyrządzone osobom trzecim. Zobowiązanie do zapłaty odszkodowania z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ma więc ze swej istoty charakter akcesoryjny, tylko zatem wtedy, gdy ubezpieczony stanie się zgodnie z przepisami prawa cywilnego odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną osobie trzeciej, dochodzi do powstania odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń wobec tej osoby z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Zakres odpowiedzialności ubezpieczonego wobec osoby trzeciej wyznacza co do zasady zakres odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (por. np. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04, OSNC 2005, nr 10, poz. 166 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 stycznia 2002 r., II CKN 353/99, nie publ.). Akcesoryjny, wynikający z art. 822 § 1 k.c., charakter zobowiązania ubezpieczyciela z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej potwierdzają w odniesieniu do obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych przepisy art. 23, 34, 35 i 36 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. Nr 124, poz. 1152 ze zm. - dalej: "ustawa o ubezpieczeniach obowiązkowych" lub "u.u.o."). W myśl tych przepisów, na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych, do której zawarcia obowiązany jest posiadacz bezpośrednio eksploatujący pojazd (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 kwietnia 2005 r., III CZP 99/04), zakład ubezpieczeń jest zobowiązany, w granicach ustalonej sumy gwarancyjnej, do zapłaty odszkodowania za szkodę na osobie lub w mieniu wyrządzoną w związku z ruchem pojazdu, objętą odpowiedzialnością posiadacza (art. 436 § 1 zdanie pierwsze lub art. 436 § 1 zdanie drugie k.c.). Odpowiedzialność za szkody wyrządzone ruchem wszelkich pojazdów mechanicznych oparta została na zasadzie ryzyka (art. 436 k.c. w związku z art. 435 k.c.). Uzasadnieniem tej zaostrzonej odpowiedzialności jest przede wszystkim szczególne i wzmożone niebezpieczeństwo jakie wiąże się z użyciem tych środków komunikacji.

W tak ukształtowanej odpowiedzialności posiadacza pojazdu mechanicznego przesłanki stanowią powstanie szkody w mieniu lub na osobie, spowodowanie szkody przez ruch mechanicznego środka komunikacji, oraz związek przyczynowy między szkodą a ruchem pojazdu. Szkoda wywołująca odpowiedzialność z tytułu ryzyka musi być wyrządzona przez ruch mechanicznego środka komunikacji. Ponadto pomiędzy działaniem sprawcy szkody a skutkiem tego działania musi zachodzić związek przyczynowy (opisany w art. 361 kc). W Świetle tego zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa swojego działania.

Szkodą w mieniu jest wszelki uszczerbek majątkowy. Przy ustaleniu wysokości szkody należy posługiwać się przyjętą w piśmiennictwie i orzecznictwie teorią różnicy. Oznacza to, że dla ustalenia wysokości szkody zestawia się obecną wartość samochodu z tą, jaką by on przedstawiał gdyby nie było wypadku (tak, G. Bieniek, Odpowiedzialność cywilna za wypadki drogowe, Warszawa 2006 str.140). Zasada pełnego odszkodowania w ujęciu kodeksu cywilnego przejawia się w tym, że naprawienie szkody obejmuje zarówno straty jakie poszkodowany poniósł, jak i korzyści

które mógł osiągnąć gdyby mu szkody nie wyrządzono. Zgodnie z art. 361 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność za normalne następstwa działania lub zaniechania z którego szkoda wynikła.

Podkreślić należy, że zgodnie poglądem Sądu Najwyższego wyrażonym w wyroku z dnia 8 września 2004r., w sprawie IV CK 672/03 za normalne następstwo zniszczenia pojazdu służącego poszkodowanemu do prowadzenia działalności gospodarczej należy uznać konieczność czasowego wynajęcia pojazdu zastępczego w celu kontynuowania tej działalności w okresie, gdy szkoda nie została jeszcze naprawiona. Postulat pełnego odszkodowania przemawia więc za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych na czasowe używanie zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia, z tym że tylko za okres między dniem zniszczenia a dniem w którym poszkodowany może nabyć analogiczny pojazd, ***nie dłuższy jednak niż za czas do zapłaty odszkodowania***. Okoliczność, iż koszty wynajęcia pojazdu zastępczego przekroczyły cenę nowego samochodu, nie może automatycznie przesądzać o istnieniu przyczynienia się poszkodowanego do powiększenia rozmiaru szkody.

W oparciu o powołane orzeczenia należało podzielić pogląd strony powodowej, że pełne odszkodowanie w niniejszej sprawie obejmować powinno rzeczywiście poniesione i uzasadnione koszty najmu pojazdu. Strona powodowa, ostatecznie ograniczając swoje roszczenie, domagała się zasądzenia kosztów najmu pojazdu zastępczego za okres 11 z 13 dni, według stawki obniżonej z kwoty 340 zł netto do stawki za dobę 250 zł netto. Strona powodowa zrezygnowała też z odszkodowania związanego z kosztami podstawienia i odbioru pojazdu. W ocenie Sądu wskazana stawka nie została rażąco zawyżona, a według dostępnych cenników, w tym tych jako przykładowe dołączonych do pozwu oraz odpowiedzi na pozew wynika, że stawka ta dla pojazdów klasy D – D+, a w takiej klasie mieścił się uszkodzony i wynajęty samochód marki B. (...), tj. stawka dobowa najmu 250 zł netto mieściła się w średniej wartości cen rynkowych. Należy zauważyć, że poszkodowany nie został poinformowany przez stronę pozwaną przy zgłoszeniu szkody o możliwości skorzystania z pojazdu zastępczego. Przeciwnie to poszkodowany zwrócił się z prośba o zorganizowanie takiego najmu na dzień odstawienia pojazdu do autoryzowanego serwisu (...). Pozwana na pismo poszkodowanego z 22 lipca 2019r; w którym prosił o zorganizowanie pojazdu zastępczego na dzień 24 lipca 2019r., udzieliła odpowiedzi w dniu 12 sierpnia 2019r., wskazując w tej odpowiedzi na obowiązujące u niej dobowe stawki najmu. Odpowiedź ta została dostarczona do poszkodowanego 7 dni po zakończeniu umowy najmu zawartej pomiędzy stroną powodową i poszkodowanym.

W ocenie Sądu, skoro pozwana, pomimo wyraźnego żądania zgłoszonego przez poszkodowanego do zorganizowania i przedstawienia szczegółowych warunków oferty najmu pojazdu zastępczego, nie udzieliła poszkodowanemu w wymaganym czasie odpowiedzi, to należy uznać za uzasadnione, że poszkodowany skorzystał z oferty strony powodowej. Jednocześnie strona pozwana kwestionowała czas trwania najmu pojazdu, wskazując że wystarczający do naprawy byłby czas 5 dni. Tymczasem poszkodowany nie miał wpływu na czas trwania tej naprawy. Poszkodowany dopełnił w tym zakresie wszelkiej staranności; umówił się z autoryzowanym warsztatem na wolny termin wyznaczony na 24 lipca 2019r. i na ten dzień dostarczył pojazd do naprawy. Pojazd ten niezwłocznie w dniu zakończenia naprawy tj. w dniu 5 sierpnia 2019r. odebrał, odstawiając jednocześnie wynajmowany pojazd. Warsztat wykonujący naprawę, przedstawił szczegółowe wyjaśnienie dotyczące czasu trwania naprawy, tłumacząc że pewne czynności wymagały technologicznej przerwy np. na schnięcie, czy oczekiwanie na części (patrz. Arkusz naprawy k. 32). W ocenie Sądu ograniczony do 11 dni czas trwania najmu pojazdu, był w okolicznościach tej sprawy uzasadniony. Skoro poszkodowany, pomimo zgłoszenia takiego zapotrzebowania, nie otrzymał od pozwanej żadnej konkretnej oferty najmu pojazdu zorganizowanego na warunkach ubezpieczyciela, to pozwana zobowiązana jest w całości pokryć koszty najmu pojazdu, z którego faktycznie poszkodowany skorzystał.

Z powyższych względów Sąd uznał za zasadne żądanie zapłaty czynszu najmu pojazdu zastępczego za okres 11 dni przy stawce 250 zł netto (+ 19% VAT obowiązujący na terenie Niemiec). Należność z tytułu umowy zawartej przez poszkodowanego w powodem powinna wynieść zgodnie z ograniczoną w pozwie kwotą objętą fakturą 3272,50 zł brutto. Skoro pozwana w postępowaniu likwidacyjnym wypłaciła 799,50 zł, do zapłaty pozostała kwota 2472 zł, objęta niniejszym pozwem.

Mając powyższe na uwadze uwzględniono powództwo w całości co do roszczenia głównego.

Jednocześnie Sąd orzekł o należnych odsetkach ustawowych od zgłoszonego roszczenia w oparciu o art. 481 § 1 k.c., 455 k.c. oraz art. 817 k.c. i 14 ust. 1 uoc w myśl którego zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Powód nie przedstawił dowodu, kiedy dokonał zgłoszenia szkody, lecz biorąc pod uwagę że likwidator szkody – (...) S.A. pismem z 13 września 2019r., poinformował powoda o przyznaniu odszkodowania w kwocie 799,50zł, należało uznać, że najpóźniej w tym dniu szkoda została zgłoszona, a zatem świadczenie powinno być spełnione w terminie 30 dni od zgłoszenia tj. najpóźniej do 13 października 2019r., zaś pozwana pozostawała w opóźnieniu od 14 października 2019 r., a nie jak się domagała strona powodowa od 11 października 2019r. Stąd powództwo dotyczące odsetek ustawowych za opóźnienie za okres od 11 do 14 października 2019r. podlegało oddaleniu.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 100 zd. 2 k.p.c., przyjmując że powód uległ jedynie w nieznacznej części swojego żądania, a zatem należy go traktować tak, jakby wygrał proces w całości. Powód poniósł łączne koszty postępowania w wysokości 1117 zł, w tym opłata sądowa od pozwu w kwocie 200 zł; kwota 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa oraz kwota 900 zł tytułem kosztów wynagrodzenia pełnomocnika.